

Організації, що забезпечують міжнародну співпрацю у протидії кіберзлочинності

Анна Васіна

*студентка 3 курсу 081 Право,
Інституту права та безпеки Одеського державного
університету внутрішніх справ*

Наталія Попова

*студентка 3 курсу 081 Право,
Інституту права та безпеки Одеського державного
університету внутрішніх справ*

Конвенція Ради Європи про кіберзлочинність (Convention on Cybercrime, Council of Europe, Будапештська конвенція про кіберзлочинність) є першим міжнародним договором, спрямованим на протидію інтернет- та комп'ютерним злочинам. Її укладання у 2001 р. було відповіддю на стрімке зростання кіберзлочинності наприкінці 1990-х рр., пов'язане з активним розширенням використання Інтернету. Розроблення Конвенції було спільною працею фахівців Ради Європи, до якої долучилися також експерти з США, Канади, Японії та інших держав. Документ встановлює спільні стандарти для розслідування й переслідування кіберзлочинів та має на меті: забезпечити баланс між ефективною діяльністю правоохоронних органів і дотриманням основних прав людини; створити механізми міжнародної взаємодопомоги у сфері кібербезпеки; надати державам можливість обмінюватися інформацією й ресурсами під час розслідування; гармонізувати національні законодавства та посилити співпрацю у транснаціональних питаннях кібербезпеки [1].

Наразі впроваджується проект **CyberEast+ (2024–2027)**– це спільна програма ЄС і Ради Європи, спрямована на вдосконалення української політики та законодавства у сфері протидії кіберзлочинності відповідно до вимог Будапештської конвенції, яка є «золотим стандартом» кібербезпеки та ключовою основою міжнародної співпраці у цій галузі. **Директива ЄС 2013/40/EU** щодо атак на інформаційні системи є одним із головних нормативних актів ЄС у сфері боротьби з кіберзлочинністю. Документ зобов'язав держави-члени ЄС запровадити єдині мінімальні стандарти криміналізації кібератак і уніфікував відповідальність за такі правопорушення, шляхом встановлення узгодженого визначення кіберзлочинів, мінімальних та максимальних санкцій, а також механізмів обміну інформацією та статистичними даними про кіберінциденти. Хоча Україна не є членом ЄС, положення цієї директиви враховуються при оновленні національного законодавства, що дозволяє наблизити його до європейських стандартів. Відповідно, чинний КК України вже містить норми щодо відповідальності за несанкціонований доступ до інформаційних систем, втручання в роботу мереж чи поширення шкідливого ПЗ [2, с.3]. Така відповідність не лише підвищує ефективність боротьби з кіберзлочинністю всередині держави, а й зміцнює її спроможність до міжнародної взаємодії. У

перспективі подальша синхронізація з нормами ЄС дозволить Україні розширити співпрацю з європейськими структурами та підвищити рівень кіберзахисту на національному рівні.

На даний момент одну з ключових ролей у міжнародній протидії кіберзлочинності відіграє Інтерпол. Організація забезпечує постійний обмін оперативною інформацією між правоохоронними органами різних країн, що дає змогу швидко реагувати на кіберзагрози, встановлювати причетні злочинні угруповання та узгоджувати дії в межах міжнародних розслідувань. Інтерпол також допомагає державам зміцнювати власні підрозділи, відповідальні за боротьбу з кіберзлочинами: проводить професійні тренінги, ділиться методичними матеріалами та надає технічні ресурси. Не менш значущим є співробітництво Інтерполу з іншими міжнародними структурами (ООН, ЄС, Організацією з економічного співробітництва та розвитку, Європейським центром боротьби з кіберзлочинами Європолу тощо) [3, с.77].

Об'єднаний центр передових технологій у сфері кібероборони НАТО (NATOCCDCOE) виступає однією з основних інституцій Альянсу, відповідальних за формування підходів до кіберзахисту. НАТО поступово формує комплексну систему захисту інформаційної інфраструктури та підтримки держав-членів у підвищенні їхніх національних кіберспроможностей. Значну увагу приділяють взаємодії між різними секторами та координації з іншими міжнародними структурами. Зокрема, ЄС, Інтерпол та Європол. Серед важливих партнерів також виділяється Центр боротьби з кіберзлочинністю Європолу. Цей центр опікується широким спектром правопорушень: від злочинів, пов'язаних із використанням кіберпростору, до онлайн-експлуатації дітей, шахрайства з платіжними засобами та протидії діяльності в даркнеті. Європол активно взаємодіє з такими організаціями, як Європейська мережа та інформаційна агенція з безпеки (ENISA), Європейська комісія та Інтерпол, що дозволяє формувати узгоджену систему реагування на кіберзагрози [4, с. 28-32].

Таким чином, скоординовані міжнародні зусилля зміцнюють загальну кібербезпеку та підвищують ефективність боротьби з кіберзлочинністю.

Отже, міжнародна співпраця є ключовим чинником ефективної протидії кіберзлочинності. Ініціативи, такі як Будапештська конвенція, проект **CyberEast+** та директива ЄС 2013/40/EU, сприяють гармонізації національних законодавств та встановленню спільних стандартів боротьби з кібератаками. Інтерпол забезпечує оперативний обмін інформацією, навчання фахівців і координацію міжнародних розслідувань, тоді як НАТО CCDCOE розвиває кібероборону та підтримує держави-члени у зміцненні національних спроможностей. Європол і його Центр боротьби з кіберзлочинністю забезпечують реагування на широкий спектр правопорушень. Тісна взаємодія цих структур з іншими міжнародними організаціями створює єдину систему реагування на кіберзагрози.

Ключові слова: кіберзлочинність; Будапештська конвенція; міжнародна співпраця; Інтерпол; Європол.

Список використаних джерел

1. Карвацька С., Іванюк Р. Будапештська конвенція про кіберзлочинність як основний міжнародно-правовий стандарт щодо кіберзлочинності. 2025. <https://law.chnu.edu.ua/budapeshtska-konventsiiia-pro-kiberzlochynnist>
2. Костюченко Я.М. Співпраця України та ЄС у сфері кібербезпеки: механізми боротьби з кіберзлочинністю. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. №15. 2025. 7 с. <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2025-15-01-10/2025-15-01-10>
3. Хоменко А.Р. Міжнародна співпраця в боротьбі з кіберзлочинністю: роль Інтерполу та взаємодія з національними правоохоронними органами. Протидія кіберзлочинності та торгівлі людьми, Харків. 2023. С. 76-78. <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/416ac52c-b3af-4275-b70e-0f5c65fbd09d/content>
4. Бойсан Ю.Т. Міжнародно-правові методи боротьби з кіберзлочинністю. Київський столичний університет імені Бориса Грінченка. 2025. 79 с. https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/54121/1/Yu_Voisan_FPMV_2025.pdf